

4. Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах (ETS N 73) URL.: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_008#Text (дата звернення 20.02.2021)
5. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах 1993 року. URL.: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text (дата звернення 20.02.2021)
6. Про затвердження Інструкції про порядок і розміри компенсації (відшкодування) витрат та виплати винагороди особам, що викликаються до органів досудового розслідування, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним спеціалізованим установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів Постанова КМУ від 1 липня 1996 р. N 710 Київ URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-96-%D0%BF#Text> (дата звернення 20.02.2021).

***Чабаненко Юлія,**
курсант 2-го курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділу кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Бублик Надія Сергіївна**
Старший викладач кафедри кримінального процесу
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ У ДОКАЗУВАННІ

Швидке зростання кількості вчинених протиправних дій за умовою розбудови країни в умовах демократизації та соціалізації постійно дає про себе знати. В більшості випадків, не по всіх кримінальних правопорушеннях можна встановити обставини, які мають значення для справи та притягнути особу до відповідальності, адже це напряму залежить від доказової бази. Тому, сама процедура вдалого розкриття злочинів та прийняття законних, а також справедливих судових рішень, можлива лише у випадку якісного збору доказів, які були отримані під час досудового розслідування, одним із таких способів, за

чинним КПК України, є проведення негласних слідчих (розшукових) дій (далі — НСРД).

Якщо говорити про саму процедуру використання результату НСРД, то варто зазначити, що вона є доволі дискусійною та завжди підпадає під постійні наукові суперечки у цій сфері. Отож, перед слідчим, прокурором та представниками оперативного підрозділу постають проблеми щодо визнання результату таким, що має доказове значення, а також можливості використання в кримінальному судочинстві отриманих матеріалів під час проведення НСРД.

Відсилаючись до положень нормативно – правової бази, доказування, згідно із ч. 2 ст. 91, полягає у збиранні, перевірці та оцінці доказів з метою подальшого встановлення обставин, які мають значення у кримінальному провадженні.

Більш детально використання таких результатів простежується у ст. 256 КПК України, де частина перша регламентує, що результатами у доказуванні також можуть виступати й протокол щодо проведення НСРД, матеріали такого характеру як аудіо – або відеозаписи, фотознімки та інші речі, які були отримані в ході проведення досудового розслідування.

Водночас, у ч. 1 ст. 255 КПК України ведеться мова про відомості, речі та документи, отримані в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Аналогічна правова конструкція вживається й у ч.ч. 4, 5 ст. 255 КПК України. Далі, окрім цих термінів, законодавець використовує й такі, наприклад: термін матеріали (ч. 2 ст. 255 КПК України) та інформація (ч.ч. 1, 2 ст. 257 КПК України) [1].

Сергєєва Д.Б. у своїх працях дотримується думки, що використання доказів, як один з етапів доказування, характеризується практичною процесуальною діяльністю з одного боку, а з іншого – розумовою, яка ґрунтується на законах логіки та знаннях психології й інших наук. Така діяльність, здебільшого, полягає в правильному оперуванні отриманих доказів, подальшому встановленні всі обставин дій, відсилаючись на отриману інформацію, що має важливе значення у кримінальному провадженні, а також обґрунтуванні відповідного процесуального

рішення уповноваженими на те суб'єктами, у тому числі й для перевірки вже отриманої доказової бази та для отримання нових тощо [2].

Тобто, результати, отримані під час проведення НСРД, що набули доказового значення у кримінальному провадженні, можуть бути використані суб'єктом ще на стадії досудового розслідування. Згідно із ч. 1 ст. 252 КПК України фіксація ходу й результатів НСРД повинна відповідати загальним правилам фіксації кримінального провадження, які регламентовані КПК України [1].

Сало О.М. у своєму дослідженні не одноразового наголошує, що для того, щоб фактичні дані, отримані під час здійснення НС(Р)Д, стали доказами, вони мають пройти процедуру належного оформлення, тобто повинні бути закріплені та введені в систему доказів [3].

Отже, підбиваючи підсумки вищевикладеного нами матеріалу, ми можемо стверджувати, що використання матеріалів, які є результатами слідчих (розшукових) дій повинно відбуватися лише за умови, що вони відповідають вимогам чинного законодавства, а також за своєю природою є законними, повнота, своєчасність у їхньому використанні, доцільність та інші. Обов'язок за дотриманням кримінальних процесуальних вимог, а також своєчасність та повнота отриманих матеріалів під час здійснення НСРД покладаються на слідчого, прокурора, що дають можливість ефективного використання матеріалів, отриманих в ході проведення негласної діяльності в кримінальному судочинстві.

Бібліографічні посилання:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>. (дата звернення 22.02.2021).

2. Сергеева Д. Б. Напрями використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному процесуальному доказуванні. *Вісник кримінального судочинства*. 2018. № 2. С. 81-91. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkc_2018_2_11 (дата звернення 22.02.2021)

3. Сало О. М. Використання результатів негласних слідчих розшукових дій в кримінальному процесі. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2013. № 3 (спец. вип.). С. 319-324. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boz_2013_3%28spets._38 (дата звернення 22.02.2021)

Черненко Анатолій Павлович – доцент
кафедри кримінально-правових дисциплін
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент

ПРО МЕТУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Вивчення Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) [1] та інших нормативно-правових актів, що регламентують кримінальну процесуальну діяльність дає підґрунтя стверджувати, що визначення мети досудового розслідування у них немає. КПК України містить лише завдання кримінального провадження (стаття 2 КПК України) [1]. Наказ МВС України від 06.07.2017 року № 570 «Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України» наводить визначення лише завдання органів досудового розслідування: «1. На слідчі підрозділи покладаються такі завдання:

- 1) захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень;
- 2) охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження;
- 3) забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності слідчих органів Національної поліції;
- 4) забезпечення відшкодування фізичним і юридичним особам шкоди, заподіяної кримінальними правопорушеннями;
- 5) виявлення причин і умов, які сприяють учиненню кримінальних правопорушень, і вжиття через відповідні органи заходів щодо їх усунення» (розділ II Наказу) [2].